

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN A

1. **Define os seguintes termos** (extensión recomendada, 3-4 liñas por termo) (2 puntos, 0,5 por termo):
-Decretos de Nova Planta, Estatuto Real, Bienio Negro, Contubernio de Munich.
2. **Explica a seguinte cuestión** (extensión recomendada unha cara de folio, 25/30 liñas) (3 puntos):
Escolle e responde só unha destas dúas opcións:
a) Reformismo e Ilustración no reinado de Carlos III: reformas económicas e fomento da educación.
b) As Cortes de Cádiz e a constitución de 1812.
3. **Composición histórica** (5 puntos):
Os seguintes textos deben permitirche facer unha redacción sobre a vida política da Restauración. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debes atender cando menos aos obxectivos e ao funcionamento do sistema de quendas entre partidos, ás características dos mecanismos electorais que o facían posible e aos seus efectos.

Doc. 1. O turnismo visto polo historiador Miguel Artola:

“A quenda é unha fórmula política que ofrece vantaxes inmediatas a cambio de enormes riscos a medio prazo... No canto da inestabilidade e o perigo, a quenda ofrece, a cambio dunha pequena manipulación, a posibilidade de que ambos os partidos poidan desenvolver os seus programas satisfacendo a maior número de electores e asegurando unha evolución pacífica (...). Os efectos perversos da quenda pactada derivanse da perda de información respecto da opinión pública (...). A separación conceptual da España real e a España oficial que leva irremisiblemente aparelada a contraposición dunha e outra, así como a condena da última, non é máis que a consecuencia previsible e inevitable da aceptación do principio da quenda”.

Fonte: J.L. García Delgado y otros, *La España de la Restauración*, Madrid, Editorial s. XXI, 1985, p. 15.

Doc. 2. Artigo contra o caciquismo publicado no xornal *El Imparcial*, o 18 de outubro de 1883:

“É necesario (...) poñer man nisto e romper esa vinculación de poderes, pola que resulta que unha soa persoa, allea a todo cargo oficial, e libre, por tanto, de toda responsabilidade, constitúe unha maxistratura anónima, pero omnipresente e práctica, un despotismo peor cen veces que o dos reis absolutos, porque tendo por seus ao recadador de impostos, ao alcalde e ao xuíz; a facenda, a honra e ata a vida dos homes honrados están á mercé dese gran especulador da política que se chama cacique (...).”

Doc. 3. O fraude electoral segundo Benito Pérez Galdós (1884):

“É moi triste como se fixeron as últimas eleccións, co menor número posible de electores, con bastantes resurreccións de mortos e non poucas violencias e atropelos. Xa é costume que só voten os que dunha maneira ou outra sacan partido das amizades e servizos políticos, e a inmensa maioría da nación, mirando tan importante acto con desdén, abstense de tomar parte nel, segura de non alcanzar por procedementos representativos o remedio dos seus males (...). Resultado desta fraude pública, é que as eleccións as fai o ministro da Gobernación, e daquela fábrica de votos saen tamén as minorías. Non podendo marchar ben o sistema sen oposición, o goberno fábricaa co mesmo celo que pon na construción da maioría”.

Fonte: B. Pérez Galdós, “Política española”, *Antología de artículos*, 1884.

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN B

1. **Define os seguintes termos**(extensión recomendada, 3-4 liñas por termo) (2 puntos, 0,50 por termo):
-Motín de Esquilache, desamortización, pucheirazo, Plataxunta.
2. **Explica a seguinte cuestión** (extensión recomendada unha cara de folio, 25/30 liñas) (3 puntos):
Escolle e responde só unha destas dúas opcións:
a) O reformismo borbónico: os cambios da administración territorial.
b) O franquismo: características e institucionalización.
3. **Composición histórica** (5 puntos):
Os seguintes textos deben permitirche facer unha redacción sobre o establecemento da II República. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debes atender cando menos ás circunstancias que permitiron a implantación do réxime republicano, á orientación política das principais forzas do momento e ás características máis destacadas da constitución de 1931.

Doc. 1. Manifiesto de Alfonso XIII á nación, publicado no xornal monárquico ABC o 14 de abril de 1931:

“As eleccións celebradas o domingo revélanme claramente que non teño hoxe o amor do meu pobo. A miña conciencia dime que ese desvío non será definitivo, porque procurei sempre servir a España, posto o único afán no interese público ata nas máis críticas conxunturas.

Un Rei pode equivocarse, e sen dúbida erreí eu algunha vez (...). Son o Rei de todos os españois, e tamén un español. Acharía medios sobrados para manter as miñas rexias prerrogativas, en eficaz loita con quen as combate. Pero, resoltamente, quero apartarme de canto sexa lanzar a un compatriota contra outro en fratricida guerra civil. Non renuncio a ningún dos meus dereitos, porque máis que meus son depósito acumulado pola Historia, de cuxa custodia ha de pedirme algún día conta rigorosa”.

Doc. 2. Principais resultados das eleccións do 28 de xuño de 1931.

<i>Partidos</i>	<i>Líderes</i>	<i>Nº escanos</i>
Partido Socialista Obrero Español	Julián Besteiro	115
Partido Republicano Radical	Alejandro Lerroux	90
Partido Radical Socialista	Marcelino Domingo	61
Esquerra Republicana de Cataluña	Francesc Maciá	29
Acción Republicana	Manuel Azaña	26
Derecha Liberal Republicana	Niceto Alcalá-Zamora	25

Doc. 3. Título Preliminar da constitución española aprobada o 9 de decembro de 1931.

“Artigo 1º. España é unha República democrática de traballadores de toda clase, que se organiza en réxime de Liberdade e de Xustiza.

Os poderes de todos os seus órganos emanan do pobo. A República constitúe un Estado integral, compatible coa autonomía dos Municipios e as Rexións.

Art. 2º. Todos os españois son iguais ante a lei.

Art. 3º. O Estado español non ten relixión oficial”.